

Ministrstvo za gospodarstvo
Kotnikova 5

1000 Ljubljana

Ljubljana, 22.07.2011

Zadeva: Zahteva po izločitvi 565. člena iz predloga Energetskega zakona (EZ-1)

Konec junija je v javno obravnavo prišel predlog Energetskega zakona (EZ-1), ki ga je posredovalo ministrstvo za gospodarstvo. Kljub vrhuncu počitniške sezone, je predlog med vsemi, ki jim je mar za dolino Soče, vzbudil veliko ogorčenja, saj predlog v svojem 565. členu predvideva možnost gradnje hidroenergetskih objektov po strugi reke Soče z njenimi pritoki tam, kjer je bilo to do sedaj prepovedano.

Omenjeni člen predvideva razveljavitev varstvenega režima, ki ga določata Zakon o določitvi zavarovanega območja za reko Sočo s pritoki (Uradni list SRS, št. 7/76), in Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99, 31/00, 119/02, 22/03, 41/04, 96/04 – UPB), kar je nedopustno za najbolj slikovito, divjo in ohranjeno slovensko alpsko reko. Le ta nima le ekosistemskega in pokrajinskega pomena, pač pa tudi izjemen simbolni pomen za Slovenijo. Pred leti je o njej nastal celo mednarodno priznan film o gorski naravi z naslovom Smaragdna reka.

Hkrati v Sloveniji od leta 2004 velja Alpska konvencija, pogodba o varovanju Alp, ki vsebuje tudi protokol Energija. Ta v tretjem odstavku sedmega člena določa, da se pogodbenice zavezujejo, da bodo » varovale vodne režime v vodozaščitnih območjih za pitno vodo, zavarovanih območjih z njihovimi tamponskimi območji, varovanih območjih in območjih miru kot tudi v neokrnjenih območjih narave in krajine.«

Povsem nesprejemljivo je tudi dejstvo, da iz resorja vlade Republike Slovenije (Ministrstvo za gospodarstvo) v javno obravnavo pride predlog o energetski izrabi zgornjega dela reke Soče, saj bi ravno vlada in njeni resorji v okviru njenih pristojnosti morali delovati v dobro Slovenije ne pa v korist posameznih gospodarskih vej (lahko tudi lobijev), ki vidijo le enostransko korist v večji proizvodnji energije in s tem večjih zaslužkih, ne vidijo pa celotne narodne škode, ki jo taki projekti prinašajo v dolino Soče, Sloveniji in Slovencem.

Podobni poskusi izrabe zgornjega dela Soče v energetske namene so bili že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja zatrti zaradi močnega nasprotovanja stroke in javnosti ter formalizirani z ustrežno zakonodajo. Odločitev se je vselej kasneje pokazala in se kaže tudi še danes kot modra in medgeneracijsko odgovorna. Danes, ko pa je pomen neokrnjene gorske narave še bistveno večji kot pred štirimi desetletji, je kakršnakoli dodatna razprava o energetske izrabi zgornjega dela Soče toliko bolj nesprejemljiva.

CIPRA Slovenija se zaveda nujnosti prehoda na obnovljive vire energije, hkrati pa se zavedamo tudi dejstva, da vzorec neprestane rasti, rabe in proizvodnje energije, pelje v civilizacijski propad. Noben sistem ne prenese neomejene rasti, zato tudi paradigma stalne gospodarske in energetske rasti ne bo vzdržala. Zato je CIPRA že v letu 2009 v tematskem dosjeju Energija zahtevala, da namesto novih, najprej obnovimo obstoječe hidroelektrarne v Alpah, porabo energije na prebivalca pa začnemo zmanjševati z učinkovito rabo energije in varčevanjem.

Zato CIPRA Slovenija zahteva, da se ta člen takoj izloči iz omenjenega predloga zakona.

CIPRA Slovenija
predsednik
Matej Ogrin